

PRAVOSUDNI SISTEM U MITROVICI

Status pre i posle masovne ostavke sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba

Februar 2024

PRAVOSUDNI SISTEM U MITROVICI

Status pre i posle masovne ostavke sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba

SADRŽAJ

PREGLED IZVEŠTAJA.....	5
1. UVOD.....	7
1.1. Metodologija	8
2. STATUS OF THE MITROVICE/MITROVICA JUSTICE SYSTEM BEFORE AND AFTER THE MASS RESIGNATION	9
2.1. Integracija sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba u kosovski pravosudni sistem u regionu Mitrovice	9
2.2. Kontekst masovne ostavke sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba u regionu Mitrovice.....	10
2.3. Mere preduzete za rešavanje situacije nakon masovne ostavke sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba.....	11
2.3.1. Osnovni sud u Mitrovici	11
2.3.2. Odeljenje Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici	12
2.3.3. Osnovno tužilaštvo u Mitrovici	12
2.3.4. Sudski savet Kosova, Tužilački savet Kosova	12
2.4. Poređenje funkcionisanja pravosudnog sistema u Mitrovici pre i posle masovne ostavke	13
2.4.1. Struktura osoblja	13
2.4.2. Opterećenost predmetima	15
2.4.3. Zaostali nerešeni predmeti.....	19
2.4.4. Odložena ročišta	22
2.5. Uticaji masovne ostavke na funkcionisanje pravosudnog sistema u Mitrovici	23
3. ZAKLJUČCI.....	26

SPISAK SKRAĆENICA

Odeljenje AS	Odeljenje Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici
OS MI	Osnovni sud u Mitrovici
OT MI	Osnovno tužilaštvo u Mitrovici
PK	Policija Kosova
SSK	Sudski savet Kosova
TSK	Tužilački savet Kosova
OEBS	Misija Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju na Kosovu

PREGLED IZVEŠTAJA

Dana 7. novembra 2022. godine, u pravosudnom sistemu u regionu Mitrovice zabeležen je događaj bez presedana kada su, nakon pet godina uspešnog funkcionisanja integrisanog sudstva i tužilaštva uvedenog Prvim sporazumom o principima koji regulišu normalizaciju odnosa, koji je potpisani u aprilu 2013. godine u Briselu („Briselski sporazum 2013“), sve integrisane sudije, tužioci i administrativno osoblje iz zajednice kosovskih Srba dali ostavke en masse na svoje funkcije („masovna ostavka“).

U ovom izveštaju dat je činjenični pregled funkcionisanja pravosudnog sistema u Mitrovici, upoređivanjem situaciju pre i posle masovne ostavke svih sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba na svoje funkcije u integrisanom sudstvu i tužilaštvu u regionu Mitrovice.

U njemu se razmatraju javno dostupni statistički podaci i prikupljena činjenična zapažanja o funkcionisanju institucija kosovskog pravosudnog sistema u regionu Mitrovice pre i posle masovne ostavke, kako bi se utvrdio njihov potencijalni uticaj na učinak i efikasnost pravosudnog sistema u Mitrovici, sa fokusom na poštovanje načela vladavine prava i standarda pravičnog suđenja.

Nakon masovne ostavke, kapaciteti Osnovnog suda u Mitrovici, Odeljenja Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici i Osnovnog tužilaštva u Mitrovici da blagovremeno i efikasno sprovode pravdu alarmantno su smanjeni zbog iznenadnog i znatnog nedostatka osoblja.

Kao što se potvrđuje u izveštaju, na osnovu prikupljenih, upoređenih i analiziranih javnih statističkih podataka, zbog ovako smanjenog kapaciteta Osnovnog suda u Mitrovici i Osnovnog tužilaštva u Mitrovici došlo je do smanjenja stope ažurnosti koja se izračunava kao odnos između novoprimaljenih predmeta i rešenih predmeta; ovo smanjenje se ogledalo u izrazitom povećanju ukupnog broja zaostalih (nerešenih) predmeta, što je uticalo na brzinu krivičnog gonjenja i sudskih postupaka.

Masovna ostavka doprinela je i povećanju broja odloženih ročišta u sudskim predmetima. Čim je data masovna ostavka nije održano nijedno ročište u predmetima koji su dodeljeni sudijama i tužiocima kosovskim Srbima. Još jedan faktor koji doprinosi povećanju broja odloženih ročišta u krivičnim predmetima jeste konstantan nedostatak osoblja u Osnovnom tužilaštvu u Mitrovici, posebno u njegovom Opštem odeljenju.

Zatvaranje prostorija ogranaka mitrovačkog Osnovnog suda u Leposaviću i Zubinom Potoku i Odeljenja Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici ograničilo je fizički pristup sudu i uticalo na dostupnost sudske usluge stanovnicima. Takođe, neke ublažavajuće mere, koje su Osnovni sud u Mitrovici i Osnovno tužilaštvo u Mitrovici preduzeli kao odgovor na masovnu ostavku, mogле su štetno delovati na prava stranaka na delotvoran i jednak pristup pravdi.

Na osnovu nalaza, u izveštaju se zaključuje da je masovna ostavka imala znatan negativan efekat na proces integracije sudstva i tužilaštva, što je dovelo do teških posledica po prava stanovnika u regionu Mitrovice, posebno po pravo na suđenje u razumnom roku i pravo na pristup pravdi, i naglašava se potreba da se ponovo uspostavi efikasno i pravično funkcionisanje pravosudnog sistema u Mitrovici.

1. UVOD

Delotvoran i dostupan pravosudni sistem od ključnog je značaja u održavanju vladavine prava, zaštiti ljudskih prava i promovisanju osećaja bezbednosti i poverenja među stanovnicima.

U okviru svog mandata, Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju, Misija na Kosovu (OEBS), prati rad kosovskog pravosudnog sistema i izveštava o njemu kako bi se postigla usklađenost ovog sistema sa načelima vladavine prava i standardima ljudskih prava.

Od 2008. do 2017. godine, pravosudni sistem u regionu Mitrovice funkcionsao je samo u ograničenom kapacitetu, što je sprečavalo stanovnike svih zajednica da delotvorno ostvaruju ili štite svoja prava pred sudovima.

Briselski sporazum je otvorio put za integraciju sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba u kosovski pravosudni sistem. Modaliteti integracije utvrđeni su u Sporazumu o pravosuđu („Sporazum o pravosuđu 2015“) potpisanim u februaru 2015. godine, kojim se određuje nadležnost Osnovnog suda u Mitrovici i Osnovnog tužilaštva u Mitrovici.¹

Od realizacije integracije u oktobru 2017. godine, Osnovni sud u Mitrovici i njegovi ogranci u Leposaviću i Zubinom Potoku, Odeljenje Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici i Osnovno tužilaštvo u Mitrovici uspešno sprovode pravdu sa integrisanim sudijama, tužiocima i administrativnim osobljem iz zajednice kosovskih Srba.

U novembru 2022. godine, nakon odluke od 5. novembra da politički i institucionalni predstavnici kosovskih Srba u kosovskim institucijama na severu Kosova napuste te institucije, sve sudije, tužoci i administrativno osoblje iz zajednice kosovskih Srba su 7. novembra dali ostavke na svoje funkcije u integrisanom sudstvu i tužilaštvu u regionu Mitrovice. Ova masovna ostavka stvorila je vanrednu situaciju koja je direktno uticala na funkcionisanje Osnovnog suda u Mitrovici i Osnovnog tužilaštva u Mitrovici.

Izveštaj je usmeren na to da ukaže kako masovna ostavka i postojeća vanredna situacija mogu uticati na učinak pravosudnog sistema u Mitrovici u pogledu načela vladavine prava i standarda pravičnog suđenja.

---

¹ Balkanski grupa za istraživanje politike, „The Dialog-Info Platform“. *Sporazum o pravosuđu*, 2015. Dostupno na: <https://dialogue-info.com/wp-content/uploads/2020/09/Agreement-on-Justice-9-February-2015.pdf> (pristupljeno 15. septembra 2023. godine).

Analiza predstavljena u izveštaju obuhvata tri glavne oblasti. Prvo, dat je kratak pregled procesa integracije sudstva i tužilaštva u regionu Mitrovice, koji je završen u oktobru 2017. godine, i konteksta masovne ostavke u novembru 2022. godine. Drugo, urađeno je poređenje funkcionisanja pravosudnog sistema u Mitrovici pre i posle masovne ostavke; ono je zasnovano na statističkim podacima i činjeničnim zapažanjima pribavljenim za potrebe izveštaja. Treće, razmotreni su potencijalni uticaji masovne ostavke i postojeće vanredne situacije na pravo na pristup pravdi, pravo na suđenje u razumnom roku i druge uočene probleme u vezi sa ljudskim pravima. Na kraju izveštaja predstavljeni su zaključci o utvrđenim uticajima.

1.1. Metodologija

Prikupljanje podataka za izveštaj zasnovano je na:

- (i) analizi dostupnog materijala o funkcionisanju Osnovnog suda u Mitrovici i njegovih ogranka u Leposaviću, Srbici, Vučitru i Zubinom Potoku i Osnovnog tužilaštva u Mitrovici u periodu od januara 2022. do juna 2023. godine („izveštajni period“), u koji spadaju:
  - (a) javni statistički izveštaji o radu osnovnih sudova i osnovnih tužilaštava Kosova u izveštajnom periodu, koje su objavili Sudski savet Kosova, Tužilački savet Kosova i kosovski tužilac;
  - (b) javni statistički izveštaji o radu u izveštajnom periodu, koje su objavili Osnovni sud u Mitrovici i Osnovno tužilaštvo u Mitrovici;
  - (c) interni izveštaji OEBS-a i beleške uz dokumenta, kao i relevantni medijski članci koji se odnose na funkcionisanje pravosudnog sistema u regionu Mitrovice u izveštajnom periodu.
- (ii) Svi sastanci sa predstavnicima Osnovnog suda u Mitrovici i njegovih ogranka, Osnovnog tužilaštva u Mitrovici i Regionalne kancelarije Advokatske komore Kosova u Mitrovici, kao i sa predstavnicima sudija kosovskih Srba koji su dali ostavke, održani su u julu 2023. godine.

Nalazi izveštaja zasnovani su na uporednoj kvantitativnoj analizi javnih statističkih podataka o funkcionisanju pravosudnog sistema u regionu Mitrovice u izveštajnom periodu, odnosno pre i posle masovne ostavke, posebno o broju sudija, tužilaca i administrativnog osoblja raspoređenog u Osnovni sud u Mitrovici i njegove ogranice, Odeljenje Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici i Osnovno tužilaštvo u Mitrovici, ukupnoj opterećenosti predmetima i stopi ažurnosti i zaostalim nerešenim predmetima. Neki nalazi izveštaja ilustrovani su direktnim zapažanjima OEBS-ovih posmatrača koji su pratili ročišta nakon masovne ostavke.

2. STATUS PRAVOSUDNOG SISTEMA U MITROVICI PRE I POSLE MASOVNE OSTAVKE

2.1. Integracija sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba u kosovski pravosudni sistem u regionu Mitrovice

Na osnovu Briselskog sporazuma iz 2013. i Sporazuma o pravosuđu iz 2015. godine, sudije, tužilići i administrativno osoblje iz zajednice kosovskih Srba integrisani su u kosovski pravosudni sistem 24. oktobra 2017. godine. Naime, u Osnovni sud u Mitrovici i njegove novoosnovane ogranke u Leposaviću i Zubinom Potoku primljeno je 25 sudija kosovskih Srba,² u Osnovno tužilaštvo u Mitrovici primljeno je devet tužilaca kosovskih Srba³ i u Odeljenje Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici primljeno je pet sudija kosovskih Srba.⁴

Integracija sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba u kosovski pravosudni sistem značajno je uticala na uspostavljanje funkcionalnog pravosudnog sistema u četiri opštine na severu Kosova, što je dovelo do veće usklađenosti sa načelima vladavine prava i poboljšane zaštite ljudskih prava.⁵ Od realizovanja integracije uočene su pozitivne promene u radu pravosudnog sistema u Mitrovici, uključujući delotvorno dvojezično funkcionisanje suda i tužilaštva. Treba istaći i veoma profesionalnu i pohvalnu saradnju između sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednica kosovskih Albanaca i kosovskih Srba, smanjen broj zaostalih predmeta i transparentne sudske postupke, što je za posledicu imalo opšti napredak u poštovanju ljudskih prava i načela vladavine prava.⁶

---

² 12 sutkinja, 13 sudija.

³ Sedam tužiteljki, dvojica tužilaca.

⁴ Jedna sutkinja, četvorica sudija.

⁵ Severna Mitrovica, Leposavić, Zubin Potok i Zvečan.

⁶ U martu 2020. godine, OEBS-ovi posmatrači su razgovarali sa 16 pravosudnih aktera iz regiona Mitrovice, i svi oni su profesionalne odnose između sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednica kosovskih Albanaca i kosovskih Srba ocenili kao odlične.

Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, godina 2018*. Dostupno na:

[Raporti_vjetor_statistikor_per_vitin_2018_mbi_punen_gjykatave_Srb.pdf](http://gjyqesori-rks.org) (gjyqesori-rks.org) (pristupljeno 9. novembra 2023. godine); Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, godina 2019*. Dostupno na:

[9986_Raporti_vjetor_statistikor_per_vitin_2018_mbi_punen_gjykatave_Srb.pdf](http://gjyqesori-rks.org) (gjyqesori-rks.org) (pristupljeno 9. novembra 2023. godine); Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, godina 2020*. Dostupno na:

[23323_KGJK_Raporti_vjetor_statistikor_per_vitin_2010_mbi_punen_gjykatave_Shq.pdf](http://gjyqesori-rks.org) (gjyqesori-rks.org) (pristupljeno 9. novembra 2023. godine); Sudski savet Kosova, *Statistički Izveštaj o radu sudova, godina 2021*. Dostupno na:

[91632_KGJK_Reporti_Statistikor_Vjetor_gjykatave_2021.pdf](http://gjyqesori-rks.org) (judicial-rks.org) (pristupljeno 9. novembra 2023. godine).

Sudski savet Kosova, *Osnovni sud u Mitrovici vodi na objavljivanje presuda*, 7. novembar 2019. Dostupno na: [Osnovni_sud_u_Mitrovici_vodi_naobjavljivanje_presuda - Sudski savet Kosova \(judgesori-rks.org\)](http://gjyqesori-rks.org) (pristupljeno 13. novembra 2023. godine).

2.2. Kontekst masovne ostavke sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba u regionu Mitrovice

U drugoj polovini 2022. godine politička situacija na severu Kosova bila je nestabilna i napeta.⁷

Dana 28. oktobra, Vlada je najavila usvajanje odluke o preregistraciji vozila sa srpskim registarskim tablicama na oznake kosovskih gradova (srpske registarske tablice).⁸ Odlukom su uvedene mere ukora i novčane kazne za vozače vozila sa srpskim registarskim tablicama, koji nisu registrovali svoje automobile u skladu sa odlukom.

Dana 2. novembra, direktor Regionalne direkcije Policije Kosova (PK) za region Sever, kosovski Srbin Nenad Đurić, javno je saopštio da službenici PK kosovski Srbi koji služe u regionu Sever neće sprovoditi odluku o postupnoj registraciji na registarske tablice RKS.⁹ Sledećeg dana, 3. novembra, Policija Kosova je suspendovala Đurića zbog „*neizvršavanja zakonskih ovlašćenja i nesprovođenja službenih odluka*“.¹⁰

Kao reakcija na suspenziju Đurića, 5. novembra, nakon sastanka političkih i institucionalnih predstavnika kosovskih Srba u kosovskim institucijama na severu Kosova, održanog u Zvečanu, predsednik *Srpske liste* je najavio odluku da politički i institucionalni predstavnici kosovskih Srba u kosovskim institucijama na severu Kosova napuste kosovske institucije („sastanak 5. novembra u Zvečanu“).

Nakon ove odluke, 7. novembra, sve sudije i administrativno osoblje Osnovnog suda u Mitrovici i Odeljenja Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici iz zajednice kosovskih Srba dali su ostavke na svoje funkcije u integrisanom sudstvu u regionu Mitrovice. Kasnije tog dana, svi tužioci i administrativno osoblje Osnovnog tužilaštva u Mitrovici iz zajednice kosovskih Srba dali su ostavke na svoje funkcije u integrisanom tužilaštvu u regionu Mitrovice.

⁷ Hovenier, J. [@USAmbKosovo]. (2. avgust 2022. godine). *SAD pozdravlja odluku kosovskih lidera da privremeno obustave sprovođenje recipročnih mera za registarske tablice i ulazne/izlazne dokumente, obe mere su u potpunosti u skladu sa briselskim sporazumima i koordinisane su sa međunarodnom zajednicom*. [Tweet]. X. Dostupno na: <https://x.com/USAmbKosovo/status/1554393408004816897?s=2> (pristupljeno 9. novembra 2023. godine);

Borrell, J.F. [@JosepBorrellF]. (18. avgust 2022. godine). *Ovog jutra sazivam sastanak na visokom nivou za dijalog Beograda i Prištine. Nedavne tenzije na severu Kosova još jednom su pokazale da je vreme da se krene napred ka punoj normalizaciji. Očekujem da ova lidera budu otvorena i fleksibilna kako bi našli zajednički jezik*. [Tweet]. X. Dostupno na: <https://x.com/JosepBorrellF/status/1560184533579927552?s=20> (pristupljeno 8. novembra 2023.);

Spoljno delovanje Evropske unije, Kosovo/Srbija: Izjava visokog predstavnika o nedavnim dešavanjima, 5. novembar 2022. godine. Dostupno na: [Kosovo/Serbia: Statement by the High Representative on the recent developments | EEAS \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/europea/en/eu-representative-statement-recent-developments-kosovo-serbia-1560184533579927552) (pristupljeno 8. novembra 2023.).

⁸ Vlada Kosova, *Odluka br. 05/103*, 28. oktobar, 2022. Dostupno na: [ActDetail.aspx \(rks-gov.net\)](https://rks-gov.net/ActDetail.aspx?act_id=103&lang=en); [ActDocumentDetail.aspx \(rks-gov.net\)](https://rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?act_id=103&lang=en); [engVendimet-103.doc \(live.com\)](https://live.com/engVendimet-103.doc) (pristupljeno 31. jula 2023. godine).

⁹ „Đurić potvrđuje da policija severnog regiona neće izricati opomene“ KoSSeV, 2. novembar 2022. godine. Dostupno na: [Đurić potvrđuje da policija severnog regiona neće izricati opomene - KoSSeV](https://ec.europa.eu/europea/en/eu-representative-statement-recent-developments-kosovo-serbia-1560184533579927552) (pristupljeno 31. jula 2023. godine).

¹⁰ Policija Kosova, *Regionalni direktor Severne Mitrovice suspendovan*, 3. novembar 2022. godine. Dostupno na: [Regionalni direktor Severne Mitrovice suspendovan – Kosovska policija](https://ec.europa.eu/europea/en/eu-representative-statement-recent-developments-kosovo-serbia-1560184533579927552) (pristupljeno 31. jula 2023. godine).

2.3. Mere preduzete za rešavanje situacije nakon masovne ostavke sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba

2.3.1. Osnovni sud u Mitrovici

Kao reakcija na masovnu ostavku i nakon niza sastanaka između predstavnika Sudskog saveta Kosova (SSK) i Osnovnog suda u Mitrovici, 9. novembra, potpredsednik Osnovnog suda u Mitrovici podneo je predsedavajućem SSK privremenim plan delovanja. U fokusu je bio nastavak rada Osnovnog suda u Mitrovici i njegovih ogrankaka nakon masovne ostavke („privremeni plan delovanja“), sa konkretnim merama za rešavanje postojeće vanredne situacije:

- (i) reorganizacija i funkcionisanje odeljenja u okviru Osnovnog suda u Mitrovici,
- (ii) određivanje predmeta koji će se predati drugim sudovima,
- (iii) reorganizacija stručnog osoblja,
- (iv) reorganizacija uprave.

Na osnovu privremenog plana delovanja, dvoje sudija kosovskih Albanaca iz Opštег odeljenja Osnovnog suda u Mitrovici (OS MI) prebačeno je u Odeljenje za teška krivična dela OS MI. Jedan sudija kosovski Albanac iz ogranka OS MI u Vučitrnu i jedan sudija kosovski Albanac iz Opštег odeljenja OS MI, Građansko odeljenje, prebačeni su u Opšte odeljenje OS MI, Krivično odeljenje. Četvoro sudija kosovskih Albanaca postavljeno je da vode krivične i građanske predmete u ograncima OS MI u Leposaviću i Zubinom Potoku.

Istovremeno, sve sudije su dobile zadatku da daju prioritet predmetima koji se odnose na pritvor, krivičnim i građanskim predmetima nasilja u porodici i predmetima koji će ubrzano zastareti.

U skladu sa privremenim planom delovanja za rešavanje nedostatka osoblja u Osnovnom суду u Mitrovici, određen je ukupno 81 predmet koji će ovaj sud predati drugim osnovnim sudovima u Uroševcu, Đakovici, Gnjilanu, Peć i Prizrenu.

2.3.2. Odeljenje Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici

Dana 7. novembra 2022. godine, Odeljenje Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici (Odeljenje AS) prestalo je sa radom, a svi nerešeni predmeti iz Odeljenja AS predati su Apelacionom sudu u Prištini. Apelacioni sud je preuzeo 27 nerešenih krivičnih predmeta i 160 nerešenih građanskih predmeta koji su prvo bitno bili dodeljeni Odeljenju AS.¹¹

2.3.3. Osnovno tužilaštvo u Mitrovici

Nakon masovne ostavke, vršilac dužnosti glavnog tužioca Kosova odlučio je da privremeno prenesti troje tužilaca iz osnovnog tužilaštva u Prištini i Uroševcu u Osnovno tužilaštvo u Mitrovici (OT MI), Opšte odeljenje, jer je odmah nakon masovne ostavke u odeljenju ostao samo jedan tužilac kosovski Albanac da postupa u svim krivičnim predmetima. Sprovođenje mere trajalo je od 15. novembra 2022. do 15. maja 2023. godine.

Dana 23. maja 2023. godine, na osnovu zahteva glavnog tužioca OT MI, Tužilački savet Kosova (TSK) doneo je odluku o privremenom premeštanju dvoje tužilaca iz Osnovnog tužilaštva u Uroševcu u Opšte odeljenje OT MI na period od šest meseci, počevši od 23. maja, odnosno 5. juna.

Da bi se rešio značajan nedostatak osoblja, Osnovno tužilaštvo u Mitrovici je preduzelo i meru davanja prioriteta predmetima koji se odnose na pritvor, predmetima nasilja u porodici, predmetima korupcije i privrednog kriminala, i predmetima za koje uskoro ističe rok istrage.

2.3.4. Odeljenje Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici

Do datuma ovog izveštaja, ni SSK ni TSK nisu odlučili o pojedinačnim ostavkama sudija i tužilaca kosovskih Srba datih u novembru 2022.

Dana 28. jula 2023. godine, nakon sprovođenja odgovarajućih disciplinskih postupaka, SSK je doneo odluke o disciplinskim sankcijama protiv troje sudija kosovskih Srba koji su dali ostavke u novembru 2022. godine. Na osnovu disciplinskih odluka, SSK je izrekao disciplinsku meru predloga za razrešenje¹² dvojici sudija kosovskih Srba i disciplinsku meru javne pismene opomene¹³

---

¹¹ Divizioni i Apelit në Mitrovicën Veriore jofunksional, 187 lëndë barten në Gjykatën e Apelit në Prishtinë, *Betimi per Drejesi*, 14. januar 2023. godine. Dostupno na: <https://betimiperdrejesi.com/divizioni-i-apelit-ne-mitrovicen-veriore-jofunksional-187-lende-barten-ne-gjykatene-apelit-ne-prishtine/> (pristupljeno 31. jula 2023. godine).

¹² Zakon br. 06/L-057, o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca, član 7(1)(1.5.).

¹³ Zakon br. 06/L-057, o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca, član 7(1)(1.2.).

jednom sudiji kosovskom Srbinu zbog izvršenja disciplinskih prekršaja u vezi sa prisustvom sastanku održanom 5. novembra u Zvečanu.¹⁴

2.4. Poređenje funkcionisanja pravosudnog sistema u Mitrovici pre i posle masovne ostavke

2.4.1. Struktura osoblja

Sporazumom o pravosuđu iz 2015. godine utvrđena je struktura osoblja Osnovnog suda u Mitrovici, odeljenja Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici i Osnovnog tužilaštva u Mitrovici, gde je preciziran broj i etnička pripadnost sudija, tužilaca i administrativnog osoblja raspoređenog u ove pravosudne institucije.

Prema tabeli radnih mesta priloženoj uz Sporazum o pravosuđu iz 2015. godine, Osnovni sud u Mitrovici bi radio sa 32 sudija kosovskih Albanaca i 34 sudija kosovskih Srba, dok bi se odeljenje Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici sastojalo od dvoje sudija kosovskih Albanaca i pet sudija kosovskih Srba. Ogranci OS MI u Leposaviću i Zubinom Potoku bi imali po dvoje sudija kosovskih Srba. Osnovno tužilaštvo u Mitrovici imalo bi devet tužilaca kosovskih Albanaca, uključujući glavnog tužioca, i devet tužilaca kosovskih Srba.¹⁵

Tokom masovne ostavke, ukupno 20 sudija kosovskih Srba i 110 administrativnih službenika Osnovnog suda u Mitrovici i njegovih ograna u Leposaviću i Zubinom Potoku dalo je ostavke na svoje funkcije. Tačnije, u Osnovnom суду u Mitrovici, ostavke je dalo 17 sudija kosovskih Srba, 65 administrativnih službenika kosovskih Srba i jedan administrativni službenik kosovski Goranac. U ogranku OS MI u Leposaviću, ostavke je dalo dvoje sudija kosovskih Srba i 20 administrativnih službenika kosovskih Srba. U ogranku OS MI u Zubinom Potoku, ostavke su dali jedan sudija kosovski Srbin i 24 administrativna službenika kosovskih Srba.¹⁶

Istog dana, četvoro sudija kosovskih Srba iz Odeljenja Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici dalo je ostavke na svoje funkcije.

Masovna ostavka nije direktno uticala na osoblje u ograncima OS MI u Srbici i Vučitrnu, pošto u njima nije bilo integrisanih sudija i administrativnih službenika kosovskih Srba.

---

14 Jeden sudija kosovski Srbin disciplinski je kažnen i zbog prisustva i obraćanja na javnom skupu kosovskih Srba, koji je održan u centru Severne Mitrovice 6. novembra 2022.

15 Balkanska grupa za istraživanje politike, „The Dialog-Info Platform“. *Aneks Sporazuma o pravosuđu*, 2015. Dostupno na: <https://dialogue-info.com/wp-content/uploads/2013/04/integration-of-judiciary.jpg> (pristupljeno 15. septembra 2023. godine).

16 Sudski savet Kosova, *Sudije na dužnosti*. Dostupno na: [On Duty – Gjykata Themelore Mitrovicë \(gjyqesori-rks.org\)](http://www.on-duty.org/) (pristupljeno 31. avgusta 2023. godine); Osnovni sud u Mitrovici, *Izveštaj o radu br. 135/2022, 18. januar 2023. godine*. Dostupno na: [88198 GjTh Mitrovica Raporti rregullt punes periudha 1 tetor 31 dhjetor 2022.pdf \(judgesori-rks.org\)](http://www.rks.org.kw/88198_GjTh_Mitrovica_Raporti_rregullt_punes_periudha_1_tetor_31_dhjetor_2022.pdf) (pristupljeno 31. avgusta 2023. godine).

Tabela 1. Pregled strukture osoblja OS MI pre i posle masovne ostavke

OS MI i njegovi ogranci	Septembar 2022			Jun 2023		
	Mitrovica	Leposavić	Zubin Potok	Mitrovica	Leposaviq	Zubin Potok
Sudije	33	2	2¹⁷	18¹⁸	0	0
Kosovski Albanci	16	0	0	17	0	0
Kosovski Srbi	17	2	2	0	0	0
Muškarci	18	1	1	10	0	0
Žene	15	1	1	8	0	0
Administrativno osoblje	148¹⁹	20	24	79²⁰	0	3
Kosovski Albanci	78	0	2	76	0	3
Kosovski Srbi	65	20	26	0	0	0
Muškarci	65	13	14	37	0	2
Žene	83	7	14	42	0	1

U Osnovnom tužilaštva u Mitrovici, u okviru masovne ostavke, 7. novembra 2022. godine, 10 tužilaca kosovskih Srba i 22 administrativnih službenika dalo je ostavke na svoje funkcije.

Tabela 2. Pregled strukture osoblja OT MI pre i posle masovne ostavke

OT MI	Septembar 2022		Jun 2023
	Prosecutors	Administrativno osoblje	
Prosecutors	19		10
Kosovski Albanci	9		10
Kosovski Srbi	10		0
Muškarci	9		6
Žene	10		4
Administrativno osoblje		65	47²¹
Kosovski Albanci	43		47
Kosovski Srbi	22		0
Muškarci	34		26
Žene	31		21

17 Nadzorni sudija ogranka OS MI u Zubinom Potoku takođe je raspoređen u Osnovni sud u Mitrovici u zgradи suda u Severnoj Mitrovici.

18 Uključujući jednu sutkinju kosovsku Bošnjakinju.

19 Uključujući četiri službenice kosovske Bošnjakinje i jednog službenika kosovskog Goranca.

20 Uključujući tri službenice kosovske Bošnjakinje.

21 Uključujući troje službenika kosovskih Bošnjaka.

2.4.2. Opterećenost predmetima

Dana 7. novembra 2022. godine, znatan broj sudija, tužilaca i administrativnog osoblja napustio je svoja radna mesta u Osnovnom суду u Mitrovici i njegovim ograncima u Leposaviću i Zubinom Potoku, Odeljenju Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici i Osnovnom tužilaštvu u Mitrovici. Ovo je neizbežno uticalo na ukupno funkcionisanje, efikasnost i delotvornost pravosudnog sistema u regionu Mitrovice.

Osnovni sud u Mitrovici

Što se tiče opterećenosti predmetima Osnovnog suda u Mitrovici nakon masovne ostavke, 1.520 krivičnih predmeta i preko 5.000 građanskih predmeta dodeljenih sudijama kosovskim Srbima morali su se preraspodeliti sudijama kosovskim Albancima.²² Tokom procesa masovne ostavke, sudije kosovski Srbi odredili su najhitnije predmete koji su im dodeljeni i predali odgovarajuće spise predmeta sudijama kosovskim Albancima kako bi obezbedili pravilno i blagovremeno procesuiranje takvih hitnih predmeta.

Kada se razmatra mogući uticaj masovne ostavke na opterećenost predmetima Osnovnog suda u Mitrovici, korisno je kvantitativno uporediti statističke podatke. Tačnije, podaci objavljeni u izveštajima SSK o radu ovog suda u prvih šest meseci 2022. godine, odnosno pre masovne ostavke, i prvih šest meseci 2023. godine, odnosno nakon masovne ostavke, pokazuju znatno smanjenje ukupne stope ažurnosti za sve vrste predmeta.²³

Tokom prvih šest meseci 2022. godine, Osnovni sud u Mitrovici je primio 3.574 novih predmeta i rešio 2.686 predmeta, sa ukupnom stopom ažurnosti od 75% za sve vrsta predmeta. Nasuprot tome, tokom prvih šest meseci 2023. godine, Osnovni sud u Mitrovici je primio 3.214 novih predmeta i rešio 1.899 predmeta, sa ukupnom stopom ažurnosti od 59% za sve vrsta predmeta.

Detaljnija analiza pokazuje da je stopa ažurnosti manja uglavnom za predmete opštег kriminala, građanske sporove i izvršenje sudskeih odluka.

Što se tiče predmeta opšteg kriminala u prethodnom postupku, nije zabeleženo značajano kvantitativno smanjenje ukupne stope ažurnosti. Ona se pomerila sa 89% u prvoj polovini 2022. na 86% u prvoj polovini 2023. godine, ali je došlo do

---

²² 700 krivičnih predmeta dodeljenih sudijama kosovskim Srbima u Odeljenju za teška krivična dela OS MI i 820 krivičnih predmeta dodeljenih sudijama kosovskim Srbima u Opštem odeljenju OS MI.

²³ Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, godina 2022*. Dostupno na: 45114.RAPORTI_STATISTIKOR_I_GJYKATAVE_VIETOR_2022.pdf (gjygesori-rks.org) (pristupljeno 31. jula 2023. godine).

značajnog pada ukupnog broja primljenih predmeta, sa 115 predmeta u prvoj polovini 2022. na samo 66 predmeta u prvoj polovini 2023. godine.

Za predmete opšteg kriminala u fazi glavnog pretresa, statistički podaci pokazuju primetno smanjenje ukupne stope ažurnosti sa 117% u prvoj polovini 2022. na 74% u prvoj polovini 2023. godine. Zabeleženo je i smanjenje ukupnog broja primljenih predmeta, sa 436 predmeta u prvoj polovini 2022. na 270 predmeta u prvoj polovini 2023. godine.

Upoređujući statističke podatke za prvu polovinu 2022. godine sa istim periodom 2023. godine, kod predmeta teškog kriminala i maloletničkog kriminala uglavnom je došlo do pada ukupnog broja primljenih predmeta, ali je povećana stopa ažurnosti.

Kada su u pitanju građanski sporovi, statistički podaci pokazuju smanjenje ukupne stope ažurnosti sa 61% u prvoj polovini 2022. na 52% u prvoj polovini 2023. godine. Zabeleženo je i smanjenje ukupnog broja primljenih predmeta, sa 1.098 predmeta u prvoj polovini 2022. godine na 885 predmeta u prvoj polovini 2023. godine.

Kod izvršenja sudskih odluka, statistički podaci ukazuju na primetan pad ukupne stope ažurnosti, sa 64% u prvoj polovini 2022. na 25% u istom periodu 2023. godine. U vezi sa ovim značajnim padom stope ažurnosti, broj zaostalih sudskih odluka koje treba izvršiti povećao se sa 2.550 nerešenih predmeta do juna 2022. na 3.901 nerešen predmet do juna 2023.

Tabela 3. Poređenje broja predmeta OS MI

OS MI	Januar - Jun 2022			Januar - Jun 2023		
	Predmeti primljeni u izveštajnom periodu	Predmeti rešeni u izveštajnom periodu	Stopa ažurnosti % ²⁴	Predmeti primljeni u izveštajnom periodu	Predmeti rešeni u izveštajnom periodu	Stopa ažurnosti %
Predmeti opštег kriminala u prethodnom postupku	115	102	89	66	57	86
Predmeti opšteg kriminala u fazi glavnog pretresa	436	508	117	270	201	74
Predmeti teškog kriminala u prethodnom postupku	120	99	83	108	129	119
Predmeti teškog kriminala u fazi glavnog pretresa	161	177	110	120	265	221
Predmeti maloletničkog kriminala u prethodnom postupku	22	21	95	33	27	82
Predmeti maloletničkog kriminala u fazi glavnog pretresa	75	30	40	38	24	63
Građanski sporovi	1098	675	61	885	457	52
Izvršenje sudskih odluka	1133	729	64	1353	333	25
Sve vrste predmeta	3574	2686	75	3214	1899	59

²⁴ Stopa ažurnosti je odnos između broja rešenih predmeta u izveštajnom periodu i broja novoprimaljenih predmeta u izveštajnom periodu.

Od masovne ostavke, prostorije ogranaka OS MI u Leposaviću i Zubinom Potoku su zatvorene pošto su sve sudije kosovski Srbi raspoređeni u ove sudske ogranake dali ostavke, zajedno sa svim administrativnim službenicima kosovskim Srbima. Na osnovu privremenog plana delovanja od 9. novembra, četvoro sudija kosovskih Albanaca u Osnovnom суду u Mitrovici postupa u svim krivičnim i građanskim predmetima u nadležnosti ovih sudske ogranaka.

Prema statističkim podacima objavljenim u izveštajima SSK o radu ovih ogranaka Osnovnog суда u Mitrovici u prvih šest meseci 2022. godine i prvih šest meseci 2023. godine, u oba sudska ogranka došlo je do smanjenja ukupnog broja primljenih predmeta. Takođe, zabeleženo je značajno smanjenje ukupne stope ažurnosti za sve vrsta predmeta.

Tačnije, ogranak OS MI u Leposaviću prijavio je smanjenje ukupnog broja primljenih predmeta, sa 199 na 45 predmeta, i smanjenje ukupne stope ažurnosti za sve vrste predmeta, sa 75% na 20%. Slično tome, ogranak OS MI u Zubinom Potoku prijavio je smanjenje ukupnog broja primljenih predmeta, sa 118 na tri predmeta, i smanjenje ukupne stope ažurnosti za sve vrste predmeta, sa 74% na alarmantnih 0%.²⁵

Osnovno tužilaštvo u Mitrovici

Što se tiče opterećenosti predmetima Osnovnog tužilaštva u Mitrovici nakon masovne ostavke, ukupno 5.302 krivična predmeta svih vrsta koji su bili dodeljeni tužiocima kosovskim Srbima morala su se preraspodeliti tužiocima kosovskim Albancima.

U proceni mogućeg uticaja masovne ostavke na opterećenost predmetima Osnovnog tužilaštva u Mitrovici, kvantitativno poređenje statističkih podataka objavljenih u izveštaju o radu kosovskog tužioca za prvu polovicu 2022. godine, odnosno pre masovne ostavke, i izveštaju TSK o radu ovog tužilaštva za prvu polovicu 2023. godine, odnosno nakon masovne ostavke, pokazuje smanjenje ukupne stope ažurnosti za sve vrste predmeta.

Preciznije, u prvoj polovini 2022. godine, Osnovno tužilaštvo u Mitrovici primilo je 2.836 novih predmeta – krivičnih prijava, od kojih je 2.117 rešeno, sa ukupnom stopom ažurnosti od 75% za sve vrsta predmeta.²⁶ S druge strane, u prvih šest meseci 2023. godine, Osnovno tužilaštvo u Mitrovici primilo je 1.236 novih

---

²⁵ Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, godina 2022*. Dostupno na: 45114.RAPORTI_STATISTIKOR_I_GJYKATAVE_VJETOR_2022.pdf (gjyquesori-rks.org) (pristupljeno 31. jula 2023.).

²⁶ Kosovski tužilac, *Šestomesecni izveštaj o radu tužioca, januar – jun 2022*. Dostupno na: 170.pdf (prokuroria-rks.org) (pristupljeno 15. septembra 2023.).

predmeta – krivičnih prijava, od kojih je 709 rešeno, sa ukupnom stopom ažurnosti od 57% za sve vrsta predmeta.²⁷

Detaljnije, od januara do marta 2023. godine, Osnovno tužilaštvo u Mitrovici prijavilo je 528 novih predmeta – krivičnih prijava, od kojih je 458 rešeno, sa ukupnom stopom ažurnosti od 87% za sve vrste predmeta. Od aprila do juna 2023. godine, Osnovno tužilaštvo u Mitrovici prijavilo je 708 novih predmeta – krivičnih prijava, od kojih je 251 rešeno, sa stopom ažurnosti od 35,45% za sve vrste predmeta.

Takođe, kada se uporedi ukupan broj novih predmeta – krivičnih prijava primljenih u prvoj polovini 2022. i prvoj polovini 2023. godine, statistički podaci pokazuju smanjenje sa 2.836 novih predmeta – krivičnih prijava na 1.236 novih predmeta – krivičnih prijava, što predstavlja smanjenje od 43%.

2.4.3. Zaostali nerešeni predmeti

Osnovni sud u Mitrovici

Veliki broj zaostalih nerešenih sudskeih predmeta predstavlja kontinuirani izazov sa kojim se Osnovni sud u Mitrovici i njegovi ogranci suočavaju već duže vreme.²⁸

Da bi se procenio mogući uticaj masovne ostavke na broj nerešenih sudskeih predmeta, mogu se upotrebiti statistički podaci objavljeni u izveštaju SSK o radu ovog suda u 2022. godini, pre masovne ostavke, i prvoj polovini 2023. godine, nakon masovne ostavke. Podaci pokazuju trend smanjenja stope ažurnosti novoprimaljenih predmeta i povećanje broja nerešenih svih vrsta predmeta od početka 2022. do prve polovine 2023. godine.

Detaljnije, od januara do juna 2022. godine, ovaj sud je ostvario stopu ažurnosti od 75,15%, ostavljajući zaostatak od 11.487 nerešenih predmeta. Neposredno pre masovne ostavke, do septembra 2022. godine, stopa ažurnosti ovog suda bila je 79,62%, sa zaostatkom od 11.497 nerešenih predmeta. Nakon masovne ostavke, do decembra 2022. godine, stopa ažurnosti ovog suda pala je na 74,43%, sa zaostatkom od 12.172 nerešenih predmeta.²⁹ Od januara do juna 2023. godine,

---

²⁷ Tužilački savet Kosova, *Izveštajni mehanizam glavnog tužioca OS Ml, jul – septembar 2022*. Dostupno na: [Mekanizmi i raportimit të Kryeprokurorit të PTH Mitrovicë, periudha korrik-shtator 2022, nr.1793.2022.pdf \(prokuroria-rks.org\)](https://www.kryeprokurorit.tëpt.com.mk/index.php?r=report/1793.2022.pdf) (pristupljeno 15. septembra 2023. godine).

²⁸ U Osnovnom sudu u Mitrovici, u 2018. godini ostalo je 8.929 nerešenih predmeta; u 2019. godini ostalo je 8.642 nerešena predmeta; u 2020. godini ostalo je 8.279 nerešenih predmeta; a u 2021. godini ostalo je 10.745 nerešenih predmeta.

²⁹ Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, januar-septembar 2022*. Dostupno na: [17924 KGJK Raporti statistikor gjykatave nentemujori 2022.pdf \(gjyqesori-rks.org\)](https://www.kgjk.gov.km/index.php?r=report/17924.2022.pdf) (pristupljeno 31. jula 2023. godine); Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, godina 2022*. Dostupno na: [45114 RAPORTI STATISTIKOR I GJYKATAVE VIETOR 2022.pdf \(gjyqesori-rks.org\)](https://www.kgjk.gov.km/index.php?r=report/45114.2022.pdf) (pristupljeno 31. jula 2023. godine).

stopa ažurnosti ovog suda postepeno se smanjila na 59%, ostavljajući zaostatak od 13.313 nerešenih predmeta.³⁰

Ove brojke pokazuju da je masovna ostavka direktno uticala na kapacitete Osnovnog suda u Mitrovici da brzo postupa u predmetima. U 2022. godini, ukupno povećanje u zaostatku iznosilo je 1.694 nerešenih predmeta, dok je samo u prvoj polovini 2023. godine ukupno povećanje u zaostatku već iznosilo 1.315 nerešenih predmeta.

Što se tiče smanjenja stope opterećenost ažurnost i povećanja u broju nerešenih predmeta nakon masovne ostavke, evidentan je i značajan pad broja rešenih predmeta. U prva tri meseca 2022. godine ovaj sud je rešio 1.475 predmeta;³¹ u prva tri meseca 2023. godine ovaj sud je rešio samo 1.032 predmeta.³² Od januara do juna 2022. godine ovaj sud je rešio 2.686 predmeta; međutim, u istom periodu 2023. godine, sud je rešio samo 1.899 predmeta. Smanjenje broja rešenih predmeta nakon masovne ostavke još je očiglednije kada se u obzir uzmu samo podaci od aprila do juna 2023. godine, kada je ovaj sud rešio samo 867 predmeta sa stopom ažurnosti od 52,83%, a registrovao 1.641 novi predmet.³³

Tabela 4. Pregled zaostalih predmeta u OS MI

OS MI	Predmeti rešeni u izveštajnom periodu	Stopa ažurnosti %	Zaostatak do kraja izveštajnog perioda
Januar – Mart 2022	1,475	94	10,695
Januar – Jun 2022	2,696	75,15	11,487
Januar – Septembar 2022	3,931	79,62	11,497
Januar – Decembar 2022	4,930	74,43	12,172
Januar – Mart 2023	1,032	65,61	12,585
Januar – Jun 2023	1,899	59	13,313

Ogranci OS MI u Leposaviću i Zubinom Potoku, čije su prostorije zatvorene od novembra 2022. godine, takođe su zabeležili pad u broju primljenih predmeta, broju rešenih predmeta i stopi ažurnosti.³⁴

30 Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, januar-jun 2023*. Dostupno na:

62812_KGJK_Raporti_statistikor_gjykatave_gjashtemujor_pare_2023 (pristupljeno 31. jula 2023. godine).

31 Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, januar-mart 2022*. Dostupno na:

86839_KGJK_Raporti_Statistikor_Gjykatave_Tremujorit_pare_2022 (pristupljeno 31. jula 2023. godine).

32 Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, januar-mart 2023*. Dostupno na:

15988_KGJK_Raporti_statistikor_tremujorit_pare_2023_mbi_punen_gjykatave (pristupljeno 31. jula 2023. godine).

33 Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, januar-jun 2023*. Dostupno na:

62812_KGJK_Raporti_statistikor_gjykatave_gjashtemujor_pare_2023 (pristupljeno 31. jula 2023. godine).

34 Sudski savet Kosova, *Statistički izveštaj o radu sudova, godina 2022*. Dostupno na: 45114_RAPORTI_STATISTIKOR_I_GJYKATAVE_VJETOR_2022.pdf (gjyqesori-rks.org) (pristupljeno 31. jula 2023. godine); Sudski savet Kosova, *Statistički*

Osnovno tužilaštvo u Mitrovici

U pogledu mogućeg uticaja masovne ostavke na broj nerešenih predmeta, kvantitativno poređenje statističkih podataka objavljenih u izveštajima kosovskog tužioca o radu Osnovnog tužilaštva u Mitrovici 2022. godine, odnosno pre masovne ostavke, i izveštajima TSK o radu ovog tužilaštva u prvoj polovini 2023. godine, odnosno nakon masovne ostavke, ukazuju na značajno smanjenje stope ažurnosti za novoprimaljene predmete i povećanje broja nerešenih svih vrsta predmeta u prvih šest meseci 2023.

Konkretno, tokom 2022. godine, tužilaštvo je zadržalo stopu ažurnosti za novoprimaljene predmete na oko 75%, sa ukupnim zaostatkom od 8.041 nerešenih predmeta do decembra 2022. godine.³⁵ Nasuprot tome, u prvoj polovini 2023. godine, stopa ažurnosti za novoprimaljene predmete pala je na 57%,³⁶ povećavajući ukupan zaostatak na 9.042 nerešena predmeta do juna 2023. godine.³⁷

Ovi podaci ukazuju na to da je masovna ostavka direktno uticala na efikasnost Osnovnog tužilaštva u Mitrovici, jer je 2022. godine ukupno povećanje u zaostatku iznosilo 1.235 nerešenih predmeta, dok je u samo prvih šest meseci 2023. godine ukupno povećanje u zaostatku već iznosilo 1.001 nerešen predmet.

Kad se uporedi prva polovina 2022. i prva polovina 2023. godine, očigledno je da je i Osnovno tužilaštvo u Mitrovici zabeležilo smanjenje broja rešenih predmeta. Od januara do juna 2022. godine, tužilaštvo je rešilo 2.117 predmeta,³⁸ dok je od januara do juna 2023. godine tužilaštvo rešilo samo 709 predmeta, što predstavlja očigledan pad.³⁹

---

izveštaj o radu sudova, januar-jun 2023. Dostupno na:

[776394_KGJK_Raporti_statistikor_gjykatave_gjashtemujor_pare_2023_SRB.pdf](https://www.rks.org.kgjk/776394_KGJK_Raporti_statistikor_gjykatave_gjashtemujor_pare_2023_SRB.pdf) (pristupljeno 31. jula).

35 Kosovski tužilac, *Godišnji izveštaj državnog tužioca 2022.* Dostupno na: [RAPORTI VJETOR I PROKURORIT TE SHTETIT 2022.pdf](https://www.rks.org.kgjk/raporti_vjetor_i_prokurorit_te_shtetit_2022.pdf) (pristupljeno 28. septembar 2023. godine).

36 Tužilački savet Kosova, *Izveštajni mehanizam glavnog tužioca OT MI, januar-mart 2023.* Dostupno na: [Mekanizmi i raportimit të Kryeprokurorit PTH Mitrovicë, periudha janar-mars 2023.pdf](https://www.rks.org.kgjk/raportimit_te_kryeprokurorit_pth_mitrovicë_periudha_janar-mars_2023.pdf) (pristupljeno 28. septembra); Tužilački savet Kosova, *Izveštajni mehanizam glavnog tužioca OT MI, april-jun 2023.* Dostupno na: [Nr.1207.2023-Mekanizmi i Raportimit të Kryeprokurorit të PTh. Mitrovicë.pdf](https://www.rks.org.kgjk/nr.1207.2023-Mekanizmi_i_Raportimit_te_Kryeprokurorit_te_PTh_Mitrovicë.pdf) (pristupljeno 28. septembra).

37 Broj nerešenih predmeta dobijen je od Osnovnog tužilaštva u Mitrovici.

38 Državni tužilac, *Šestomesecni izveštaj o radu državnog tužioca, januar-jun 2022.* Dostupno na: [170.pdf](https://www.rks.org.kgjk/170.pdf) (pristupljeno 28. septembra).

39 Tužilački savet Kosova, *Izveštajni mehanizam glavnog tužioca OT MI, januar-mart 2023. godine.* Dostupno na: [Mekanizmi i raportimit të Kryeprokurorit PTH Mitrovicë, periudha janar-mars 2023.pdf](https://www.rks.org.kgjk/raportimit_te_kryeprokurorit_pth_mitrovicë_periudha_janar-mars_2023.pdf) (pristupljeno 28. septembra).

Tabela 5. Pregled zaostatka u OT MI

OT MI	Predmeti rešeni u izveštajnom periodu	Stopa ažurnosti %	Zaostatak do kraja izveštajnog perioda
Januar – Jun 2022	2,117	74,64	7,525
Januar – Septembar 2022	3,060	75,22	7,814
Januar – Decembar 2022	4,863	74,60	8,041
Januar – Jun 2023	709	57	9,042

2.4.4. Odložena ročišta

U Osnovnom sudu u Mitrovici i svim njegovim ograncima masovna ostavka je momentalno dovela do situacije da nisu održana ili su odložena ročišta za predmete dodeljene sudijama kosovskim Srbima, predmete vođene pred sudskim većem sastavljenim od sudija kosovskih Srba ili predmete koje su zastupali tužioci kosovski Srbi.

Na osnovu podataka dostupnih na zvaničnom veb sajtu Osnovnog suda u Mitrovici, od 7. novembra 2022. do početka 2023. godine, u Osnovnom sudu u Mitrovici i njegovim ograncima u Leposaviću i Zubinom Potoku najmanje 191 ročište zakazano za predmete dodeljene sudijama kosovskim Srbima nije održano zbog njihovog odsustva.⁴⁰

Iako u ograncima OS MI u Srbici i Vučitrnu nije bilo integrisanih sudija kosovskih Srba raspoređenih da tamo rade, OEBS je odmah nakon masovne ostavke pratilo nekoliko ročišta u krivičnim postupcima, koja su odložena zbog odsustva tužilaca kosovskih Srba koji su dali ostavke. Na primer, 9. novembra 2022. godine, sudija kosovski Albanac odložio je pripremno ročište u krivičnom predmetu zloupotrebe tuđe imovine⁴¹ za 9. decembar 2022, pošto se tužilac kosovski Srbin koji je zastupao predmet nije pojavio zbog masovne ostavke.

Odmah nakon masovne ostavke, odsustvo tužilaca kosovskih Srba vrlo nepovoljno se odrazilo na Opšte odeljenje OT MI, kada je ostao samo jedan tužilac kosovski Albanac da postupa u svim krivičnim predmetima, s obzirom da je većina tužilaca kosovskih Srba bila raspoređena u ovo odeljenje. Da naglasimo težinu

⁴⁰ Osnovni sud u Mitrovici, *Zakazana sudska ročišta*. Dostupno na: [Orari i seancave – Gjykata Themelore Mitrovicë \(gjyqesori-rks.org\)](http://Orari.i.seancave.Gjykata.Themelore.Mitrovicë.gjyqesori-rks.org); *Raspored sudskega saslušanja – Gjykata Themelore Mitrovicë (gjyqesori-rks.org)* (pristupljeno 31. jula).

⁴¹ KZ 2019, čl. 318 (1), Zloupotreba tuđe imovine

situacije, u septembru 2022. godine, Opšte odeljenje OT MI imalo je 10 tužilaca kosovskih Albanaca i kosovskih Srba.⁴²

Od januara do juna 2023. godine, situacija u Opštem odeljenju OT MI i dalje je bila problematična, jer su samo četiri tužioca kosovska Albanaca postupala u svim krivičnim predmetima. Konstantno smanjen kapacitet Osnovnog tužilaštva u Mitrovici doveo je do povećanja broja ročišta u krivičnim predmetima koji su odloženi zbog nedovoljnog broja tužilaca. Ovaj trend su OEBS-u potvrđili potpredsednik Osnovnog suda u Mitrovici, nadzorne sudije ogranaka OT MI u Srbici i Vučitrnu, kao i glavni tužilac Osnovnog tužilaštva u Mitrovici.

2.5. Uticaji masovne ostavke na funkcionisanje pravosudnog sistema u Mitrovici

Masovna ostavka svih sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba raspoređenih u Osnovni sud u Mitrovici, Odeljenje Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici i Osnovno tužilaštvo u Mitrovici stvorila je vanrednu situaciju, što je ozbiljno uticalo na opšte funkcionisanje, efikasnost i delotvornost pravosudnog sistema u regionu Mitrovice.

Srednjoročni uticaji masovne ostavke

Posledice masovne ostavke osetile su se odmah, jer tog dana nije održano nijedno ročište za predmete dodeljene sudijama kosovskim Srbima, predmete vođene pred sudskim većem sastavljenim od najmanje jednog sudije kosovskog Srbina ili predmete koje su zastupali tužioci kosovski Srbi u Osnovnom суду u Mitrovici i njegovim ograncima. Štaviše, odložena su ili otkazana sva ročišta u predmetima dodeljenim sudijama kosovskim Srbima, koja su već bila zakazana da se održe u Osnovnom суду u Mitrovici i njegovim ograncima u Leposaviću i Zubinom Potoku do početka 2023.

Masovna ostavka 10 tužilaca kosovskih Srba značajno je smanjila kapacitete Osnovnog tužilaštva u Mitrovici, posebno njegovog Opšteg odeljenja, što je na kraju dovelo do povećanja broja ročišta u krivičnim predmetima koja su odložena zbog konstantnog nedostatka tužilaca kosovskih Albanaca.

Nakon masovne ostavke u Osnovnom суду u Mitrovici i njegovim ograncima u Leposaviću i Zubinom Potoku, ukupno 1.520 krivičnih predmeta i preko 5.000 građanskih predmeta dodeljenih sudijama kosovskim Srbima preraspodeljeno je sudijama kosovskim Albancima. Nakon preraspodele, svaki sudski postupak

---

⁴² Tužilački savet Kosova, *Izveštajni mehanizam glavnog tužioca OT MI, jul – septembar 2022*. Dostupno na: [Mekanizmi i raportimit të Kryeprokurorit të PTH Mitrovicë, periudha korrik-shtator 2022, nr.1793.2022.pdf](http://Mekanizmi_i_raportimit_të_Kryeprokurorit_të_PTH_Mitrovicë_periudha_korrik-shtator_2022,_nr.1793.2022.pdf) (prokuroria-rks.org). (pristupljeno 25. septembra).

morao je da počne iznova.⁴³ U Osnovnom tužilaštvu u Mitrovici, 5.302 krivična predmeta dodeljena tužiocima kosovskim Srbima preraspodeljena su tužiocima kosovskim Albancima. U situaciji konstantnog manjka osoblja u Osnovnom sudu u Mitrovici i Osnovnom tužilaštvu u Mitrovici, takva preraspodela predmeta ne samo da je povećala opterećenost predmetima sudija i tužilaca kosovskih Albanaca, već je mogla doprineti i odlaganju postupka, što je negativno uticalo na osnovno načelo pravičnog suđenja - blagovremena pravda za stranke.

Na osnovu privremenog plana delovanja, Osnovni sud u Mitrovici predao je 81 predmet drugim osnovnim sudovima u Uroševcu, Đakovici, Gnjilanu, Peći i Prizrenu. Takvo vanredno predavanje predmeta osnovnim sudovima u drugim regionima Kosova nametnulo je izazove u pogledu pristupa pravdi za učesnike, svedoke i pravne zastupnike. Logistički zahtevi u pogledu putovanja do drugih osnovnih sudova mogli su uticati na mogućnost stranaka da delotvorno učestvuju u sudskim postupcima; povećani putni troškovi posebno su mogli da opterete učesnike koji žive u ruralnim ili udaljenim područjima.

Prema privremenom planu delovanja koji je bio na snazi do aprila 2023. godine, svim sudijama je naloženo da daju prioritet predmetima koji se odnose na pritvor, krivičnim i građanskim predmetima nasilja u porodici, kao i predmetima koji će uskoro zastareti. Iako takva strategija stavljanja akcenta na posebne predmete definitivno služi svrsi brzog rešavanja i usmeravanja pažnje na hitne ili osetljive predmete, mogla je da dovede i do proceduralnih odlaganja kod manje hitnih ili lakših predmeta. Ovo utiče na jednaka prava stranaka i može stvoriti utisak nejednakog pristupa pravdi. S tim u vezi, Osnovno tužilaštvo u Mitrovici usvojilo je sličnu meru davanja prioriteta predmetima koji se odnose na pritvor, predmetima nasilja u porodici, predmetima korupcije i privrednog kriminala, kao i predmetima za koje uskoro ističu rokovi istrage.

Dugoročni uticaji masovne ostavke

Kapacitet rada Osnovnog suda u Mitrovici koji je značajno smanjen zbog masovne ostavke doveo je do velikog smanjenja ukupne stope ažurnosti koja se izračunava kao odnos između novoprimaljenih predmeta i rešenih predmeta, sa 79,62% do septembra 2022. godine na 59% do juna 2023. godine, i značajnog povećanja ukupnog broja zaostalih nerešenih predmeta, sa 11.497 predmeta do septembra 2022. godine na 13.313 predmeta do juna 2023. godine. Broj rešenih predmeta se takođe smanjio sa 2.696 predmeta u prvoj polovini 2022. godine na 1.899 predmeta u prvoj polovini 2023. godine. Zatvaranje prostorija ograna OS MI u Leposaviću i Zubinom Potoku dodatno je pogoršalo vanrednu situaciju, stvarajući ozbiljne prepreke za pristup pravdi. Ovo podrazumeva ograničen fizički pristup za

---

43 ZKP 2013, čl. 311, ZKP 2023, čl. 307.

stanovnike ovih opština, konstantno smanjenje stope ažurnosti između novoprimaljenih predmeta i rešenih predmeta i povećanje ukupnog broja zaostalih, nerešenih predmeta.

Slično tome, kao i u Osnovnom sudu u Mitrovici, masovna ostavka značajno je smanjila kapacitet rada Osnovnog tužilaštva u Mitrovici, zbog čega je smanjenja ukupna stopa ažurnosti koja se izračunava kao odnos između novoprimaljenih predmeta i rešenih predmeta, sa 75,22% do septembra 2022. godine na 57% do juna 2023. godine, i povećan ukupan broj nerešenih predmeta, sa 7.814 predmeta do septembra 2022. godine na 9.042 predmeta do juna 2023. godine. Broj rešenih predmeta takođe je smanjen, sa 2.117 predmeta u prvoj polovini 2022. godine na 709 predmeta u prvoj polovini 2023. godine.

Na kraju, masovna ostavka dovela je u pitanje sprovođenje „Briselskog sporazuma 2013“ i „Sporazuma o pravosuđu 2015“. U oba sporazuma jasno je određena kvota i etnička pripadnost sudija i tužilaca raspoređenih u Osnovni sud u Mitrovici, Odeljenje Apelacionog suda u Severnoj Mitrovici i Osnovno tužilaštvo u Mitrovici; da bi se oba sporazuma adekvatno sprovela, na funkcije na koja su date ostavke moraju se rasporediti sudije, tužioci i administrativno osoblje iz zajednice kosovskih Srba.

3. ZAKLJUČCI

Masovnom ostavkom svih sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba na njihove funkcije u integrisanom sudstvu i tužilaštvu u regionu Mitrovice stvorena je postojeća vanredna situacija sa dalekosežnim i negativnim posledicama po pravosudni sistem u Mitrovici i načela pravičnog suđenja, posebno po pravo na suđenje u razumnom roku i pristup pravdi.

Masovna ostavka je odmah rezultirala prekidom sudskega postupaka, bez održavanja ročišta u predmetima dodeljenim sudijama i tužiocima kosovskim Srbima. Ovaj prekid je trajao duže vreme, što je dovelo do velikog broja odloženih sudskega ročišta.

S tim u vezi, konstantan manjak tužilaca kosovskih Albanaca koji bi zamenili svoje kolege kosovske Srbe doveo je do problema u funkcionisanju Osnovnog tužilaštva u Mitrovici, posebno njegovog Opštег odeljenja, što je doprinelo povećanju broja odloženih ročišta u krivičnim predmetima.

Veliki broj krivičnih i građanskih predmeta koji su prvo bitno dodeljeni sudijama i tužiocima kosovskim Srbima preraspodeljen je sudijama i tužiocima kosovskim Albancima. Ova preraspodela predmeta, zajedno sa manjkom zaposlenih u Osnovnom sudu u Mitrovici i Osnovnom tužilaštvu u Mitrovici, dovele je do veće opterećenosti predmetima sudija i tužilaca kosovskih Albanaca i potencijalnih odlaganja postupka, što je uticalo na pravovremeno zadovoljenje pravde.

Kao odgovor na masovnu ostavku, Osnovni sud u Mitrovici predao je izabrane sudske predmete drugim osnovnim sudovima u različitim regionima Kosova. Ova mera je dovela u pitanje pristup pravdi za učesnike, svedoke i pravne zastupnike, pošto su putovanja do udaljenih sudova i povećani troškovi mogli da utiču na njihovu mogućnost da delotvorno pristupe pravdi.

Osnovni sud u Mitrovici i Osnovno tužilaštvu u Mitrovici primenili su ublažavajuću meru davanja prioriteta posebnim predmetima, kao što su predmeti koji se odnose na pritvor, predmeti nasilja u porodici i predmeti koji uskoro zastarevaju ili za koje uskoro ističe rok istrage. Premda ispravno usmerena na brzo rešavanje hitnih predmeta, ova strategija je u isto vreme izazvala zabrinutost zbog potencijalnih proceduralnih kašnjenja u manje hitnim predmetima i mogućeg utiska nejednakog pristupa pravdi za građane.

Masovna ostavka je značajno smanjila kapacitet i Osnovnog suda u Mitrovici i Osnovnog tužilaštva u Mitrovici, što je dovelo do smanjenja u stopi ažurnosti,

izrazitog porasta broja zaostalih, nerešenih predmeta i smanjenja broja rešenih predmeta. Takva situacija ima očigledan uticaj na pristup pravdi i efikasnost pravosudnog sistema u Mitrovici.

Masovna ostavka predstavlja veliki korak nazad za pravosudni sistem u Mitrovici nakon uspešne integracije kosovskih sudija, tužilaca i administrativnog osoblja iz zajednice kosovskih Srba u kosovski pravosudni sistem 2017. godine. Postojeća vanredna situacija dovela je do toga da Osnovni sud i Osnovno tužilaštvo u Mitrovici funkcionišu samo u smanjenom kapacitetu zbog konstantnog manjka osoblja. Primetno smanjenje ukupne stope ažurnosti u obe institucije, prekidi u sudskim postupcima, veća kašnjenja u postupcima i izazovi u pogledu pristupa pravdi za stanovnike naglašavaju značaj potrebe za merama kojima bi se rešili ovi izazovi i ponovo uspostavilo efikasno i pravično funkcionisanje pravosudnog sistema u Mitrovici.

